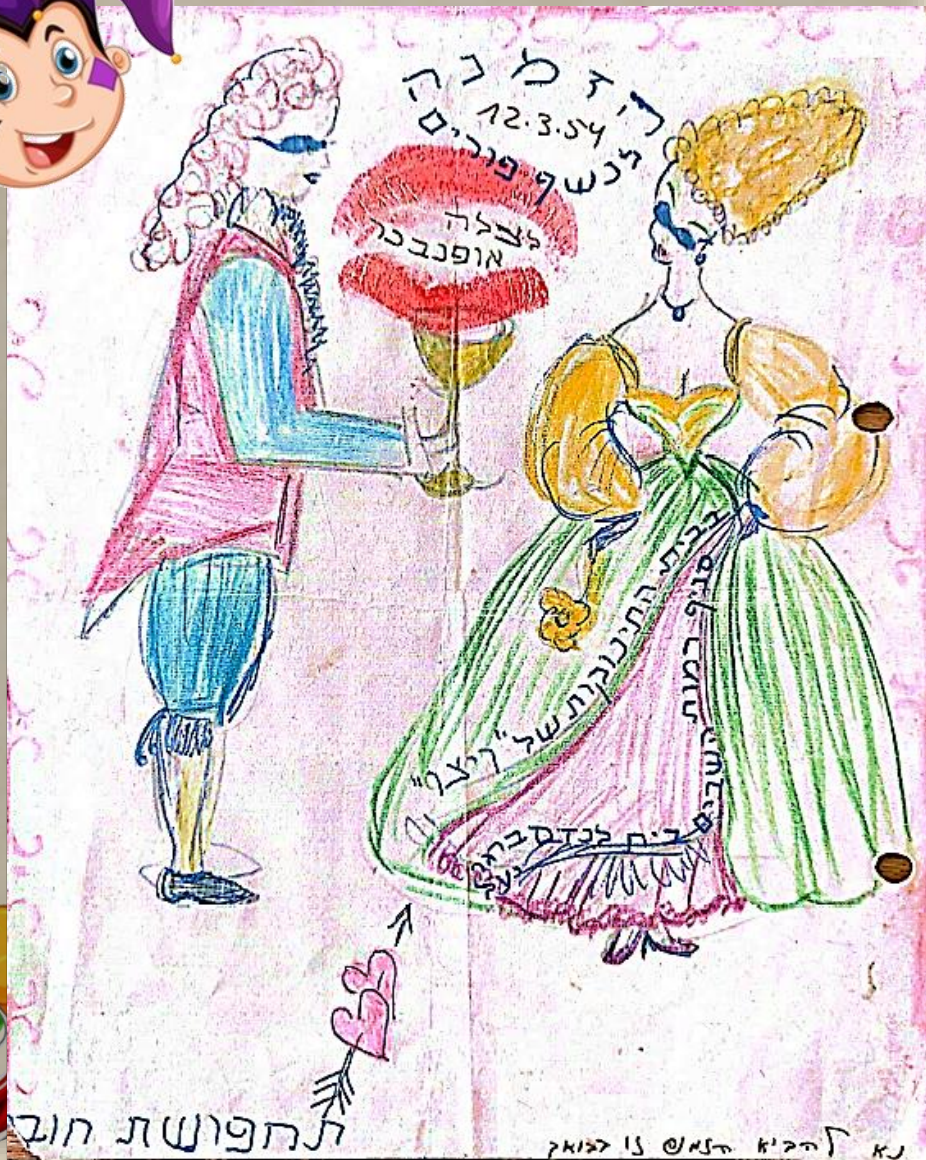

עלון הכפר

פורים שגת !!

הזמנה לנשף פורים 1954, מעיזבון צילי זמלנד ז"ל

גיליון 109 * פברואר 2022

משולחן המזכ"ל

טיול ותיקים לצפון

בסוף חודש דצמבר 2021 יצאנו לטיול בן יומיים לצפון ובמסגרתו ביקרנו באתרים שונים.

הביקור הראשון היה **במנהרת החיזבאללה ליד שתולה** שנחשפה ע"י צה"ל ואשר באופן יוצא דופן הייתה פתוחה ואישרו לנו להיכנס פנימה.

משם נסענו לראות את **פרויקט הקירות המדברים בשתולה** – ציורי גרפיטי על חומה שצוירו ע"י 8 אמני גרפיטי מרחבי העולם במטרה להפוך אותם לגלריה בטבע. החומה משקיפה על לבנון ולא רחוק ממנה נמצאת נקודת החטיפה של חיילי צה"ל בשנת 2006, אודי גולדוואסר ואלדד רגב. גם בנקודה זו עצרנו ליד החומה שעוטר בפרחים לזכרם.

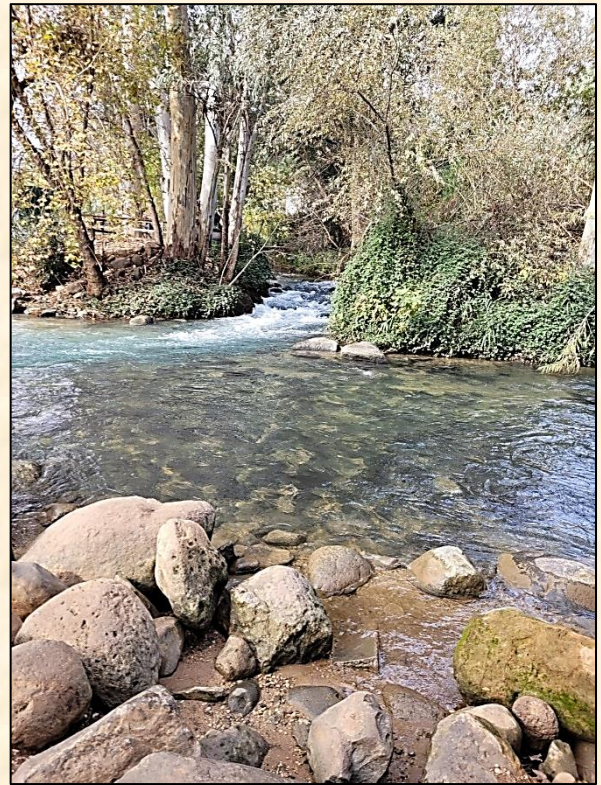

בדרך למטולה, לבקשת חוה הלל אמו של נמרוד הלל ז"ל אשר נפל בלבנון, עצרנו **בהר אדיר**. מההר נשקף נוף לעבר דרום לבנון ובנקודת התצפית הקימו המשפחות השכולות אנדרטה לזכר נופלי המלחמה. חוה ריגשה אותנו כשסיפרה את סיפור נפילת בנה נמרוד ז"ל.

המשכנו לאורך כביש הצפון לכיוון מטולה ועצרנו **במצפה דדו**, משם ערכנו תצפית על אצבע הגליל, החרמון ודרום לבנון.

המשכנו לנחל עיון והטיילת שנבנתה לאורכו ונהנינו לראות את שפע המים במפל. בדרכנו למלון עצרנו במפגש של נחל דן עם נחל חרמון וראינו את עוצמת הזרימה.

בשעות אחה"צ המאוחרות הגענו למלון ונהנינו מארוחת ערב מגוונת וטעימה. סיימנו את היום בערב של שירה וריקודים, כשחלק מחברי הקבוצה מפליאים במחולות.

למחרת, אחרי ארוחת בוקר עם שפע של מבחר, ביקרנו בהיכל הדבש ביסוד המעלה, שם קיבלנו הסבר על רדיית הדבש, טעמנו סוגי דבש שונים ורכשנו מוצרים במקום.

עצרנו לארוחת צהרים בקיבוץ עמיעד ומשם המשכנו לבית הבד ביישוב כלנית, קיבלנו הרצאה על גידול עצי הזית והפקת שמן הזית, הצטיידנו בשמן זית וזיתים והמשכנו מרוצים ושמחים חזרה הביתה.

**הטיול היה מהנה מאוד וחבל שלא הצטרפו יותר תושבים.
תודה לדניאלה נתיב על ארגון הטיול.**

לקראת מרוץ רמות השבים ה - 4

לזכרו של סג"ר נדב רוטנברג ז"ל

אשר יתקיים ביום שישי 08.04.2022

בשעה 09:30 באגרש הכדורגל

אנו זקוקים למתנדבים המוכנים לעזור בעבודת הרישום

או בתסימות הכבישים ביום המרוץ

המעוניינים מוזמנים לפנות למזכירות.

קול קורא לקראת חגיגות ה-90

הוועד קורא למתנדבות/ים לקחת חלק

בהקמת צוות היגוי, ארגון והפקה

לקראת חגיגות ה-90 לרמות השבים,

אשר יחולו בשנת 2023

המעוניינות/ים מתבקשות/ים לפנות

לאורלי או אריאלה במזכירות היישוב.

חוגגים פורים ברמות השבים

קריאת המגילה

ציבור התושבים, ילדים ואבוגרים,

אוזמנים לקריאת מגילת אסתר

בערב פורים, יום רביעי 16/3

בשעה 18:00 בבית העם

חייבים להגיע מחופשים ושמחים.

אחרי קריאת המגילה

תיערך תחרות תחפושות נושאת פרסים.

שישי 18/03/22, בשעה 22:00 בבית העם

תתקיים מסיבת פורים כמיטב המסורת

הכניסה מגיל 18

פרטים נוספים יועברו במייל ובווטסאפ

לקראת המסיבה

ובשבת:

The
CIRCUS

מגיע לכפר

שכב"ג "לול" רמות השבים גאה להציג:

19/03/22

אירוע פורים

09:00 עדלאידע

10:00 מתקנים ופעילויות בלול

מתחם קטנטנים | דוכני מזון | הפתעות

כל תושבי הכפר מוזמנים!

חיסונים נגד כלבת

במסגרת השירות לתושבי היישוב, השירותים הווטרינריים מתכננים לבצע חיסונים נגד כלבת לכלבים.

החיסונים יתבצעו ביום ראשון 20/03/2022 בשעות הבוקר בבית העם

כמו כן ניתן לחסן במוקד השירותים הווטרינריים בצומת מסובים
טלפון לבירורים: 03-6312222 (רב קווי).

אנא הקפידו על ההנחיות הבאות:

1. הגעה לחיסון תתבצע רק לאחר ביצוע תשלום מקוון עבור החיסון והרישיון ובתאום תור מראש. לא יתקבלו תושבים ללא תשלום מראש.
2. תשלום וקביעת תור ניתן לבצע באתר האינטרנט www.petclick.co.il
בעת התשלום יש להקליד שבב וקוד חיסון: 18
3. בעלי כלבים חדשים בלבד יש להתקשר לטלפון 03-631222 להסדרת התשלום ולקביעת תור.
4. אנא הקפידו על ההנחיות בדבר חבישת מסיכה כנדרש.
5. בעלי הכלבים יכולים לחסן גם במרפאות פרטיות. את אגרות החיסון והרישיון ניתן לשלם מהבית בכרטיס אשראי באתר האינטרנט www.petclick.co.il. כמו כן ניתן לשלם במעמד החיסון במרפאה הפרטית.

Photo by href

חדש ברמות השבים !

קבוצה לאימהות לאחר לידה

ילדת? הכל משתנה לך? מחפשת מעגל חברתי תומך?

התקופה שלאחר הלידה יכולה להיות מאתגרת במיוחד, עמוסה בשינויים וקשיים ובעיקר מציאות חדשה שצריך ללמוד, להכיר ולהתרגל אליה. כדי להקל על התקופה שלאחר הלידה, לא משנה אם זו לידה ראשונה או לא נולדה לה קבוצה לאימהות לאחר לידה

בהנחיית **אילת הרפד** מתמחה להנחיית הורים פרטנית וקבוצתית בסמינר הקיבוצים

10 מפגשים, בקבוצה אינטימית של 12-16 משתתפות.

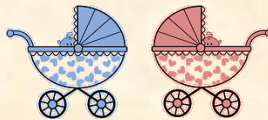
הקבוצה תפתח בתחילת מרץ בימי חמישי בין השעות 10:30-12:00 בחדר וותיקים

לפרטים: אילת 050-8711781 harpaz.ayelet@gmail.com

ברכות

- מזל טוב ליונה ורפי הימן ללידת הנכד יובל, בן לנעמה ואיתי סלע.
- מזל טוב כפול לאורית ועמי רוזנברג להולדת הנכדים: גלעד, בן ללירן ונמרוד בריקמן וגיא, בן לליאת וגיל רוזנברג.
- מזל טוב לטלי ליבנה ומשה בן-שושן להולדת בנם גיימי-אדם.
- מזל טוב לאורנה ויוסי רוזנברג להולדת הנכד אמרי, בן לרוני (רוזנברג) ויונתן עידן.
- מזל טוב לאורנה בירנצוויג להולדת הנכד, בן לליאור וזיו בירנצוויג.

השתתפות בצער

- הוועד המקומי משתתף בצערה של נעמה הרץ במות אביה ז"ל.

רוצים להישאר מעודכנים?

הצטרפו לקבוצת הוואטסאפ לתושבים

קישור להצטרפות <<

<https://chat.whatsapp.com/CHwBjdnGGII1wh6wfh7We5>

הקבוצה סגורה לתושבי רמות השבים בלבד

לצורך קבלת הודעות ופרסומים מטעם הוועד והמועצה

רק מנהלי הקבוצה יוכלו לשלוח הודעות.
אין אפשרות להגיב בפורום רחב.

הפינה הקטנה על הספר

כאנית קין

אחרי שהשתחררנו מהצבא, אני והחבר שלי, שלימים הפך להיות האיש שלי, אני למדתי ביונגייטי' והוא הקים מחדש את המשק החקלאי, היה לול והיו פרחים ועלים ירוקים ליצוא אולם היינו צריכים גם מקורות הכנסה נוספים. לאח של האיש שלי, באותה תקופה, היה מחסן ליבוא עץ והוא הציע לנו עבודה: לי בהנהלת חשבונות ממוחשבת ולאיש שלי בנהיגה על משאית. שם התוודעתי לראשונה לקיבוץ אפיקים ולמפעל הענק שלהם ליצור לבידים (דיקטים) – 'קלת אפיקים'. הסיפור על הקמתו של המפעל בקיבוץ אפיקים מופיע בספר 'הביתה' של אסף ענברי.

עברו ימים, והבן שלי, בהיותו בן עשר, ביקש שארשום אותו לקייטנת הכלבנות בקיבוץ אפיקים. רשמתי. כעבור חמישה ימי קייטנה באתי לראות אותו בטקס הסיום במתחם הגדול של הכלבייה, שבעבר היה פינת החי בקיבוץ. הסיפור על פינת החי מופיע בספר 'הביתה', והסיפור על הקמת הכלבייה בתקופה שהקיבוץ פשט את הרגל, תרתי משמע. פשיטת רגל רעיונית והפרטה ופשיטת רגל כלכלית או יותר נכון קריסה. ועל חברי הקיבוץ שחיפשו ומצאו מקורות הכנסה חדשים.

גם בתי הצעירה הייתה בקייטנת הכלבנות בחנוכה ובחופש הגדול, ואף עברה קורס לעוזרי מדריכים. כשביקרתי אותה ראיתי בכניסה למתחם הכלבייה פסל ברונזה יפיפה של ילדה ואילה. בספר מצאתי את הסיפור על אותו פסל שנוצק בברונזה על ידי אחד מאומני הקיבוץ לזכרם של ילדי הקיבוץ שלא הצליחו לצלוח את השנים הראשונות של חייהם ונפטרו בדמי ימיהם. גם סיפוריהם של אומני הקיבוץ מופיע בספר.

הסרט 'ארבע שעות ביום' על הלינה המשותפת שהוקרן בשבוע שעבר הינו נדבך נוסף לעיסוק של בני הדור השני והשלישי שגדלו בקיבוץ בסוגיות שהטרידו אותם: הפקעת הילדים מרשות אימהותיהם, שומרת הלילה, השוויון המוחלט, היעדר האינדיבידואליות, השיתוף. הספר 'היינו העתידי' מאת יעל נאמן והתערוכה 'לינה משותפת' שהוצגה בשנת 2004 בביתן הלנה רובינשטיין, הם מקצת מהדוגמאות.

הסיפור של קיבוץ אפיקים הוא הסיפור של הקיבוץ בארץ. האנשים בעלי החזון שעזבו את משפחותיהם בניכר ועלו ארצה. השנים הראשונות של עבודה קשה בעמק. העלייה על הקרקע. הניסיונות ליצור חברה חדשה, שוויונית. השינויים החברתיים שהיו בארץ ובעקבותיהם שינויים בקיבוץ. אסף ענברי שנולד בקיבוץ אפיקים והיום חבר קיבוץ גשר, מצליח לטוות ספר שהוא חיבור בין החלק הדוקומנטרי לבין סיפור טוב. בין רכילות עסיסית שהסתובבה במשק לבין היסטוריה. בחינתו של אחד המפעלים המשמעותיים ביותר במפעל הציוני בעיניים של ילד אחד, סקרן שמביט, מקשיב לסיפורים של הזקנים, זוכר אותם ומספר אותם בבגרותו.

למי שרוצה להרחיב על הספר. לשמוע את אסף ענברי קורא בקולו קטעים מהספר יש הסכת מעניין מאוד של תאגיד השידור 'כאן' – מתוך הפרויקט הספרותי '70 שנה 70 ספרים'.

הספרייה הקטנה

כאנית קין

אמנם החג ההולך המתקרב הינו פורים אך כבר חשים את פסח באופק. לאלה שמקדימים את סידור הבית ומגלים שיש להם ספרים למסירה אנא הניחו אותם בספריות הקטנות. שניים-שלושה ספרים על המדף, חמישה-עשרה ספרים בערמה בצד על הספסל, הרבה ספרים התקשרו אלי 054-6302336 ואבוא לאסוף את הספרים מביתכם.

הספריות הקטנות מפוזרות ברחבי הכפר. מחכות לכם. שימו ספר או יותר, קחו ספר שאהבתם, החזירו ספר שסיימתם לקרוא שיהיה לאחרים, שאלו ספר חדש.

קריאה נעימה!

עדכון נוער

אל הרנס, רכבת הנוער

אז מה היה לנו החודש?

התחלנו את החודש בשבלול!

כשמו כן הוא - במשך שבוע השכב"ג עברה לגור בלול.

מטרת השבלול היא לייצר אחריות אישית וניהול לוי"ז יום יומי בעצמם. בנוסף, ליצור גיבוש

וחיבור בין חברי השכב"ג.

קמנו ביחד בבוקר לבית הספר, הכנו ארוחות בעצמנו, עברנו פעילויות ואפילו נסענו ללייזר טאג!

השבוע עצמו הוא כולו באחריות של שכבת י"א, מתכנן הפעילויות, הכנת המקום והתפאורה,

תכנון לוי"ז וארוחות.

היה שבוע מוצלח, מהנה ומגבש!

החודש עסקנו עם החניכים בנושא **אחריות קהילתית**, בשאלה - מה האחריות שלי כלפי הקבוצה, הסניף, והקהילה שלי? בסוף החודש כל קבוצה תבצע פרויקט שתכננה ביחד עם המדריכים, למען הקהילה שלהם - רמות השבים. תמונות בהמשך!

אירועים קרובים :

- 25-26/2 טיול הכנה לשכב"ג לקראת טיול פסח
- 19/3 עדלאידע ואירוע פורים
- 25-26/3 סמינר בנות
- 10-14/4 טיול פסח לכל חניכי הלול

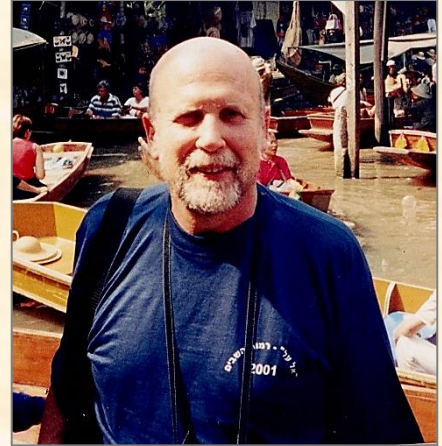

אחרי מות

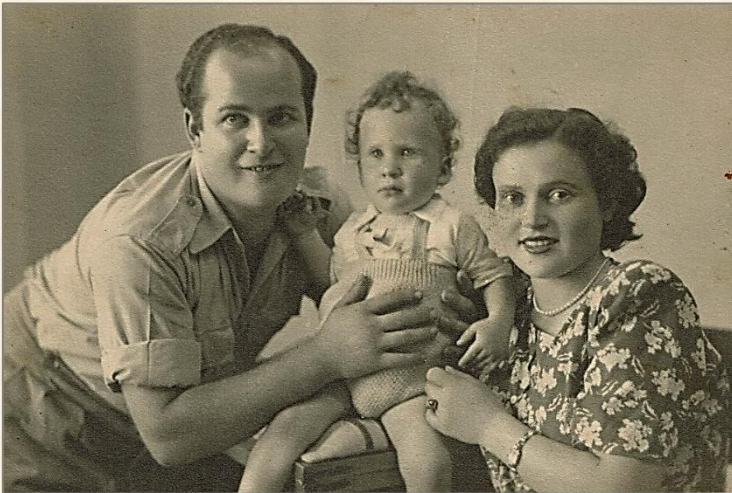
מאיר גל (קיניגל) 1949 – 2022

מאיר, בנם הבכור של גניה ושמעון קיניגל נולד בתל אביב בשנת 1949. אביו עבד במאפיה של המשפחה ואמו התמסרה לגידולו ולגידול אחיו הצעיר אורי. באמצע שנות החמישים המשפחה עברה לרמות השבים, כאן הם הצטרפו לבית סבו שלמה ואשתו דורה ברחוב האלונים, בית שנרכש ממשפחת זיכל.

זמן קצר לאחר המעבר לכפר, מאיר השתלב בביה"ס הממלכתי לילדי עובדים בכפר מל"ל. הוא הרבה לשחק כדורגל במגרש הספורט עם בני כיתתו ובחודשי הקיץ בילה עם חבריו בבריכה ואף השתתף בסקציית השחייה ביישוב. סגנון השחייה העיקרי שלו היה חתירה והוא השתתף בתחרויות מקומיות. בסיום בית הספר היסודי, עבר הודות לכשרונו הטכני לתיכון אורט נתניה והשתלב בהצלחה במגמת מכשירנות.

מאיר היה פעיל בתנועת "הנוער-העובד" בסניף הוד השרון מגיל צעיר, והמשיך לפקוד את הקן עד סיום התיכון. וכך, ב-1967 התגייס ביחד עם חבריו לגרעין הנח"ל שיועד לקיבוץ גרופית, נשלח מטעם הגרעין ל"אחוזים" ושולב בגדוד 50 של הנח"ל המוצנח. במלחמת יום הכיפורים, לחם עם גדודו בחזית המצרית באזור תעלת סואץ.

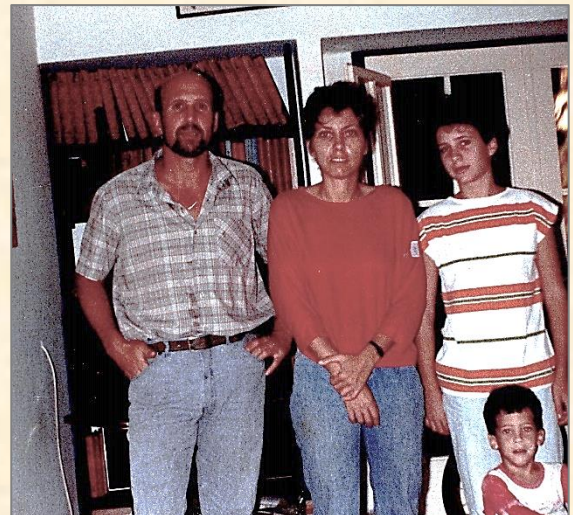
מאיר והוריו, 1949

זמן קצר לאחר השחרור מאיר סיים תואר בניהול במכללת בית-ברל, ולאחריו סיים בהצלחה קורס מכונות בקריית החינוך אורט סינגלובסקי בתל אביב והוכשר כהנדסאי.

הוא עבד באגודה השיתופית "אל-על" וניהל את המכון למיון ושיווק ביצים ביישוב בשתי תקופות, שה"כ כעשרים שנים.

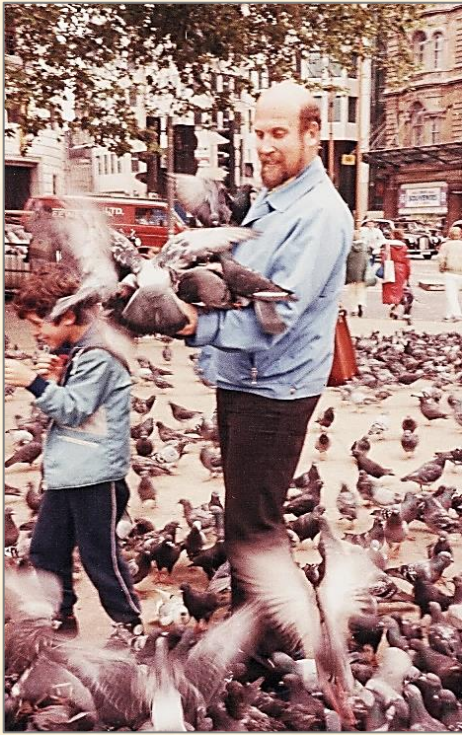
מאיר נישא לחוה אפפל מקלמניה, על יד בית ברל, במהלך מלחמת יום הכיפורים. החתונה נערכה בבית הוריו, היקף המוזמנים היה מצומצם והכיבוד הוכן כולו בעזרת אימו וחברותיה. תחילה הם התגוררו בבית קטן בחצר של משפחת אפיק ולאחר מספר חודשים עברו לבית של גב' הופף, הסמוך לבית הוריו.

בתחילת שנות התשעים מאיר הקים בחצר ביתם, בשיתוף עם גיסו, משתלה לצמחי נוי ששיווקה שתילים לגנים ולאנשים פרטיים ולאחר מספר שנים הקים עם חבר למקצוע, בית מלאכה לשיפוץ ראשי מנוע בהרצליה.

מאיר, חוה, שרון ויניב, סוף שנות השמונים

מאיר ואיתי עם יונים בלונדון, 1986

מאיר, עם ילדיו שרון ואיתי בלונדון, 1986

מאיר המשיך לצאת לשירות מילואים ביחידת הסיור של הצנחנים לתקופה של חודש בשנה, הוצב בגזרות שונות ונהנה תמיד להיפגש עם חבריו הוותיקים.

לאורך השנים היו לו מספר תחביבים, ביניהם טניס, לרוב אחת לשבוע, והשטת סירת מפרש ביחידות. התחביב המשמעותי ביותר היה משחק הברידג', שבו החל כבר במהלך השירות הצבאי והמשיך עוד שנים רבות לאחר מכן. הוא שיחק במספר מועדונים, ביניהם ברמות השבים ובכפר סבא, והשתתף באינספור טורנירים ותחרויות מקומיות, אזוריות וגם ארציות.

לזוג נולדו במהלך השנים שלושה ילדים, שרון ב-1975, איתי ב-1977 ויניב ב-1985. כולם נישאו והוא זכה ליהנות משבעה נכדים, שמרביתם התגוררו בסמוך אליו ונהגו לבקר לעיתים קרובות. מאיר התמודד תקופה ארוכה עם מחלת הפרקינסון ובעשר השנים האחרונות נעזר במטפל המסור, אניל מקוואן, שסעד אותו עד יומו האחרון.

ילדיו כתבו: "אבא היה אדם פשוט שאהב להיות בחברת אנשים וזרח כשהיה בחברה טובה. הוא היה אב דואג, תמיד היה נכון לעזור והיווה דוגמא אישית בתחום זה".

מאיר נפטר ב-16.01.2022 והותיר אחריו משפחה חמה ואוהבת, אם מבוגרת, רעיה, ילדים ונכדים. יהי זכרו ברוך!

ערכה: תמי ישר. תודה למשפחה על מסירת המידע והתמונות.

אחרי מות

יעקב שטרית 1934 – 2022

יעקב, בנם החמישי מתוך עשרת הילדים של אליהו ושושנה שטרית, נולד בחיפה בשנת 1934, למשפחה מסורתית - דתית. משפחת אביו הגיעה לישראל ממרוקו בסוף המאה ה-19 ואימו עלתה מפולין. אביו היה בלש במשטרה הבריטית ובעקבות עבודתו המשפחה עברה לטבריה ויעקב השתלב בבית ספר דתי. הם התגוררו סמוך לחוף הכנרת (היום אזור המסעדות, ברובע העתיק של העיר) ויעקב נהנה לטבול במי הכנרת ולקפוץ אליה מהחומה וממגדל סמוך (היום מלון פלזה). אהבתו לעיר ניכרה עד ערב ימיו, הוא שמח תמיד לחזור אליה ולהיזכר בתקופת הילדות המאושרת. בנעוריו, המשפחה חזרה לאזור חיפה, השתכנה בקרית חרושת ובשנת 1952 הוא התגייס לצבא ושירת בחיל הקשר.

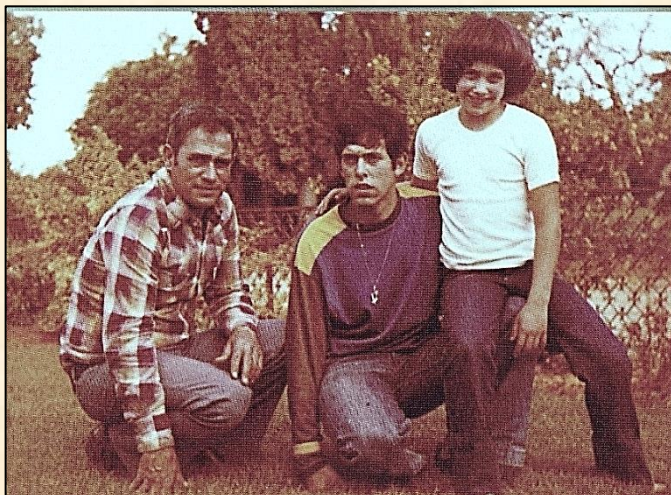
בשנת 1955, לאחר השחרור, יעקב הצטרף לגרעין של בני נוער מהכרמל שרצו להיות חקלאים ולחיות חיי שיתוף, והקימו בשנת 1956 את המושב השיתופי ניר ח'ין בחבל לכיש. הוא עבד כטרקטוריסט ולקח חלק בהקמת אגם זוהר לאגירת מי גשם, אחד ממאגרי המים הגדולים בארץ. באותה תקופה, יעקב הכיר את רחל פולברמכר מרמות השבים, האהבה פרוחה ולאחר שלושה חודשים הם נישאו במושב ביחד עם שני זוגות נוספים. בשנת 1961, כשרפי הבן הבכור היה בן שלוש, הם עברו לכפר סבא ויעקב התחיל לעבוד כקניין, תחילה במפעל נירוסטה בתל-אביב, כאחראי על רכישת חומרי גלם ותיקון המכונות ובהמשך במפעל 'ספורט לייף' ברמת גן. שתי הבנות, אילנה ונגה, נולדו בשנים 1963, 1970.

יעקב ורחל לפני נישואיהם, 1956

בשנת 1966 יעקב התחיל לעבוד ברמות השבים את פרדס התפוזים של משפחת פולברמכר שהשתרע על עשרה דונם והקים לול רבייה. במלחמת ששת הימים המשפחה התגוררה בבית של משפחת לסר (לימים בית לייכטונג). במלחמת יום הכיפורים, כשיעקב יצא למילואים, רפי החליפו במשק. הזוג בנה בית על חלקת פולברמכר ועבר

לכאן בשנת 1976. בשנת 1979 הפרדס נעקר ויעקב התחיל לגדל, בשיתוף עם חברו טוביה מצקביץ, גרברות בחממות על שטח של שלושה דונם. לאחר שנתיים הבן רפי החליף את השותף והשטח הורחב מעט. בית האימון לאפרוחים הוסב לבית אריזה לפרחים וחלק מהלול שימש להשרשת שתילים חדשים. הפרחים שווקו לבורסת הפרחים בהולנד ולקניינים פרטיים בארץ ובחו"ל.

יעקב עם ילדיו רפי ונגה בחצר ביתם, 1976

בכל שנה בערב יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, יעקב נהג לתרום ביד רחבה גרברות להכנת זרים ולקישוט אזור האנדרטה. באמצע שנות התשעים יעקב לקה בליבו, החליט לפרוש מעבודתו והעסק המשיך

לפעול עד 2008. את תקופת הגמלאות הוא הקדיש לטיפול בשטח הקרקע של המשפחה. בשנת 2012 רחל ויעקב עברו לבית חדש שנבנה בחלק הצפוני של החלקה.

יעקב ורחל בערב חג הפסח, 2015

רפי אמר:

"אבא היה איש חזק, אהב את החיים ומכל אשפוז בבית החולים יצא מחוזק. את שעות הפנאי הוא הקדיש לנכדים, דאג להסיע אותם לבית הספר ובחזרה ונענה תמיד בשמחה לכל בקשה שלהם. הוא עזר ונתן ללא גבול והיה סבא מושלם. להורים הייתה זוגיות נהדרת, הם מאוד אהבו והעריכו אחד את השני, צלחו ביחד משברים כלכליים ונהגו תמיד לומר שהם נועדו זה לזו."

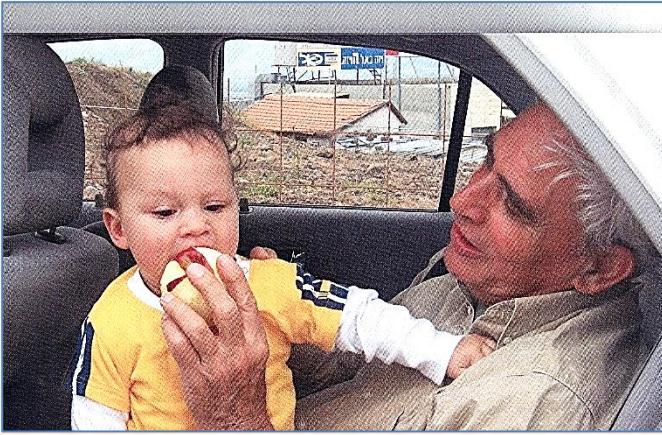
נכדתו מאיה כהן הוסיפה:

"סבא היה מלא שמחת חיים, הוא היה סבא מאוד נוכח, אוהב ומסור – תמיד הפגין אהבה גדולה כלפינו הנכדים, נהנה לפנק בממתקים ולהסיע אותנו ממקום למקום. מאז שהייתי ילדה קטנה אהבתי להתארח אצל סבא וסבתא וביתם היה הבית השני שלי מאז ומתמיד. סבא העניק לכל נכד כינוי חיבה משלו ונהנינו לבלות ולצחוק יחדיו. הוא תמיד היה אומר: הילדים הם ההשקעה והנכדים הם הריבית."

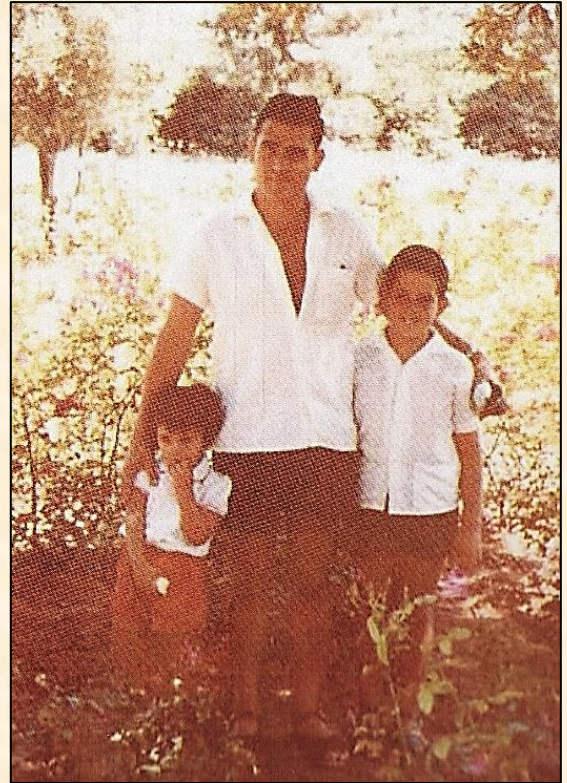

יעקב (האמצעי) ורחל (הימנית) בנישואיהם
בניר ח"ן, 1956

יעקב עם נכדו רועי כהן, 2005

יעקב עם ילדיו רפי ואילנה
באמצע שנות השישים

יעקב עם הנין עומר שטרית, 2020

מצבו הבריאותי של יעקב התדרדר בתקופה האחרונה, עם זאת הוא המשיך להגיע לארוחות שבת בבתי ילדיו, שמר על קשר עם משפחתו עד לימיו האחרונים ונפטר בביתו, על-פי בקשתו. הוא הותיר אחריו אישה אוהבת, שלושה ילדים מסורים, כלה וחתנים, שבעה נכדים ושני נינים. מהנין הראשון עוד הספיק ליהנות.

יהי זכרו ברוך!

הכתבה מבוססת על ריאיון שנערך לאחר פטירתו עם בנו רפי ומידע מנכדתו.
ראיינה וערכה: תמי ישר.
התמונות נמסרו באדיבות המשפחה.

הבזקים מהעבר

סיפור הבנדורות¹

לרגל חג הפורים המתקרב, אנחנו מפרסמים רשימה משעשעת שנכתבה בידי קרל איגל ופורסמה לראשונה בעתון 'המשק החקלאי' (כרך ה', 1943), לרגל עשור לרמות השבים. הרשימה מובאת בשלמותה ובסופה זיהוי הדמויות הנזכרות בה.

בוררות ראשונה

פרק הווי מוקדש לרמות השבים באהבה

אך זה נוסד הכפר ומתיישביו הראשונים נכנסו לגור במחסנים – והסכסוך הראשון פרץ גם הוא. הא ראיייה עד כמה קשה בעיית חיי חברה ומה ממהרים הניגודים לפרוץ. הכול החל תוך יחסי שלום ואחוה. והנה עבר זמן קצר – והסכסוך הרציני פרץ. סכסוך לא רק חשוב, אלא גם רב עניין.

התובעים היו – האחים רפאל ובנימין וחווה אחותם – בני 9, 7 ו-11 כסדרם – והנתבע גרשון בן התשע.

שלושת התובעים, על חמור אביהם, רופא הכפר. באדיבות הדס אביסדריס. לצערנו אין בידינו תצלומים של הנתבע גרשון ושל העד משה.

הצדדים התארגנו ב"קבוצת-בנדורות" והסכימו ביניהם: כל הבנדורות המצויות ברשותם תהיינה רכוש משותף, כל המשחקים שיערכו על ידי אחד השותפים יירשמו בחשבון משותף של רווח והפסד ובגמר תקופת ההסכם, יחולק הרכוש המשותף בין השותפים לפי מספרם.

¹ בנדורות - מילה ערבית לגולות (ג'ולות)

בזמן הגשת התביעה נגמר כבר ההסכם על ידי הודעת ביטול והחלוקה הוצאה לפועל. אבל בתוך תקופת ההסכם, הגיע לכפר היליפטי² של הורי הנתבע ובו נמצאו לרוב כדורי זכוכית גדולים ונאים שבארץ אין להשיגם.

התובעים טענו, שהנתבע ידע על מציאת כדורי הזכוכית הגדולים עוד לפני חלוקת הרכוש בין הצדדים, וכראיה על כך הציעו את עדותו של משה בן השבע

הם דרשו לדון את הנתבע למסור את כדורי הזכוכית הגדולים לשותפים של הקבוצה, כדי שאפשר יהיה לסדר חלוקה נוספת ביניהם. לבורר הציעו את החתום מטה, לאחר התייעצות עם אימם, שהביעה ספק אם יקבל עליו את תפקיד הבורר, כיוון שהתובעים לא נהגו לומר לו "שלום". אף על פי כן הצהיר החתום מטה את נכונותו, הזמין את הנתבע ושאל אותו אם הוא יציית לבוררות ואם הוא מסכים לאישיותו של הבורר. הלה הצהיר שהוא מסכים, אבל את כדורי הזכוכית לא ימסור בשום פנים. לאחר שידולים רבים בדבר הנחיצות של המשטר המשפטי המסודר בכלל ובדבר חובות הכפר בפרט, הסכים לבסוף הנתבע והפקיד את חפץ המריכה בידי הבורר.

המשפט התקיים במחסן-המספוא [מחסן אל-על] וכל הילדים מבני שש ומעלה נוכחו בו. הצדדים תפסו את המקומות המגיעים להם והצופים ישבו בעורף.

הנער אכסל,
מתוך תצלום בבר המצווה שלו,
באדיבות דגנית סורוקר

לאחר שמיעת התביעה ותשובת הנתבע, התחילה בדיקת העדויות. משה העיד שהנתבע סיפר לו, עוד לפני גמר ההסכם, בסודי-סודות, על מציאת כדורי הזכוכית הגדולים. אחריו קם להעיד אכסל בן השתיים-עשרה, המוחזק בעיני כל המשחקים כבר סמכא מובהק, אם דברים כאלה ידועים בין 'אנשי המקצוע' ומהו המנהג הידוע מן הספרות המקצועית. הוא יכול לציין בעדותו שהסכמים כאלה מצויים, אבל לא מצא סמוכים מן הספרות על מקרה מיוחד כגון זה.

התובעים דיברו, כל אחד לחוד ובהרחבה; הנתבע ויתר על תשובתו כיון שהיה טרוד ביותר בעצירת הדמעות בעיניו. באווירה של מתיחות כללית הוכרז פסק הדין. וזו לשונו:

" התביעה נדחית. את חפץ-המריכה יש להחזיר לנתבע."

לשם נימוק פסק-הדין הוסיף הבורר כדברים האלה בקיצור:

"בהתחשב בהבדל הרב של הערך המיוחס לבנדורות הפשוטות מזה ולכדורי הזכוכית הגדולים מזה, אין להניח, שהצדדים היו כוללים את הכדורים הגדולים בהסכם, אם היו יודעים על מציאותם. אמנם הכללה כגון זו משתמעת מנוסח ההסכם, אבל אין לקבלה לא מתוך כוונתו ולא מתוך שיקול-דעת נבון בדבר רצונם האמיתי של צדדי ההסכם."

פסק הדין שימש עוד זמן רב נושא לוויכוחים סוערים בין ילדי הכפר: האם נכון היה פסק הדין?

² ליפט – מכולה שבה הביאו העולים את רכושם מגרמניה

מלבד היותו משעשע, 'סיפור הבנדורות' הוא למעשה 'תחפושת' של מוסד הבוררות, שהיה נהוג בכפר במשך שנים, כמוסד לפתרון סכסוכים פנימיים (ולעיתים גם בין אנשים מהכפר לאחרים שמחוצה לו). בארכיון שמור תיעוד של עשרות רבות של הליכי בוררות שהתקיימו במוסד זה.

מועד ההתרחשות: אמצע שנות השלושים. זיהוי הנפשות הפועלות:

התובעים - **בנימין** (לימים בני תורן), **רפאל** (שכונה 'התרנגולי' ונהרג במלחמת העצמאות) ו**חוזה** (לימים תרצה הימן), שלושתם בני לודוויג וגרטרוד גינצבורג, שהתגוררו ברחוב המייסדים.

הנתבע - **גרשון**, בנם של ברטה ופיליפ הומל, בעלי המכולת הומל, ברחוב המייסדים.

העד - **אכסל** (אלכסנדר זאבי), בנם של חיים ועליזה וולפסון.

העד - **משה**, זיהוי משוער: בנם השני של קורט וקטה סלוסצבר, גם הם התגוררו ברחוב המייסדים.

הבורר וכותב הרשימה - **קרל איגל**, ממייסדי הכפר, חבר הנהלת אל-על, מאדריכלי ארגון הכפרים השיתופיים ויו"ר האיחוד החקלאי עד 1960.

קרל איגל, התצלום מספר האיחוד החקלאי

את גיליון 'המשק החקלאי' מסרה לארכיון מירי שטיינהרדט.

תחקיר ועריכה - אסנת שירן

נופי רמות השבים

3 כהר

חממה במערב

עלון הכפר יוצא לאור מטעם ועדת העלון
שחבריה הם תושבים מתנדבים
ובסיוע הוועד המקומי.

הפקה, עריכה לשונית ועיצוב גרפי:
גונן ישר ואריאלה גסמן.

